

DARE DE SEAMĂ PRIVIND ACTIVITATEA DIVIZIEI DE ISTORIA ȘTIINȚEI A CRIFST ÎN PERIOADA: IUNIE 2011 – IUNIE 2014

Valentin MARIN¹

valentinmarin2005@yahoo.com

ABSTRACT: The editor in chief Valentin Marin presents in a concise yet complete manner the history of the Department for the History of Science of the Romanian Committee for the History of Science, Philosophy and Technology of the Romanian Academy (DIS/CRIFST). The subjects and the participants to the scientific communications sessions since 2011 are presented, as well as the new members and the publications of the Committee: NOEMA, NOESIS, STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS and COLUMNA.

KEYWORDS: General Assembly, report, activity, scientific communication session, anniversary, evocation.

În perioada care a trecut de la precedenta Adunare Generală de dare de seama și alegeri a Diviziei de Istoria Științei a Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române, Biroul a urmărit îndeplinirea obiectivelor generale și obiectivele specifice prevăzute în art. 9 și 10 ale Regulamentului de Organizare și Funcționare a CRIFST, aprobat de Prezidiul Academiei Române la data de 17 octombrie 2002, precum și a Hotărârilor Adunărilor Generale anuale ale CRIFST.

În conformitate cu cele de mai sus și cu precizările transmise de Președintele CRIFST, cu nr. 506 din 7 februarie 2014, privind organizarea alegerilor noilor birouri de conducere la Diviziile și Filialele CRIFST din teritoriu, în perioada iunie 2010 – iunie 2014, această succintă dare de seamă va fi structurată pe următoarele capitole:

I. – activitatea științifică;

---

¹ Dr. în istorie, secretar științific al CRIFST al Academiei Române. În perioada la care se refera Darea de seamă, a îndeplinit și funcția de secretar al DIS/CRIFST (*N. Red.*)

- II. – întocmirea și actualizarea evidenței membrilor CRIFST;
- III. – dezvoltarea relațiilor cu românii din străinătate;
- IV. – activitatea publicistică;
- V. – propuneri pentru eficientizarea activității.

Activitatea științifică

În perioada analizată, activitatea științifică a Diviziei de Istoria Științei a CRIFST s-a desfășurat pe cinci coordonate, astfel:

1. Organizarea și desfășurarea Sesiunilor de comunicări științifice „de primăvară”;
2. Organizarea și desfășurarea Sesiunilor de comunicări științifice „de toamnă” în cadrul Adunărilor Generale ale CRIFST;
3. Participarea membrilor Biroului DIS/CRIFST la fondarea Asociației Cultural-Științifice „Dimitrie Ghika-Comănești” și la activitatea științifică a acestei asociații;
4. Participarea membrilor Biroului DIS/CRIFST la înființarea Grupului de Cercetări Multidisciplinare de Istoria Științei de la Arad;
5. Participarea membrilor DIS/CRIFST la diferite manifestări științifice organizate pe plan local, național și internațional.

1. *Sesiunile de comunicări științifice „de primăvară”*, s-au desfășurat la datele planificate, în amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române și în Aula Academiei Române, astfel:

a. *Sesiunea de comunicări științifice din anul 2011* – activitatea s-a desfășurat la data de 24 mai a.c. în Amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu” al Bibliotecii Academiei Române, conform programului postat pe site-ul revistei „STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS” la rubrica „Evenimente”:

– Prezentarea nr. X/2011 al revistei NOEMA;

– *Aniversare: 200 de ani de la nașterea savantului francez Urbain-Jean-Joseph Le Verrier (1811–1877)*. Au fost prezentate cinci comunicări susținute de: dr. Magdalena Stavinschi; dr. Elvira Botez (Cluj-Napoca); prof. Petru Rotaru (Comănești, jud. Bacău); prof. dr. Ana Bazac (DLMFS) și dr. ing. Cristina-Maria Dabu;

– *Aniversare: 150 de ani de la nașterea mareșalului Constantin Prezan (1861–1943)*. Au fost prezentate cinci comunicări: prof. dr. Petre Otu; prof. dr. Ioan Giurcă; prof. Virgiliu Z. Teodorescu; dr. Mircea Tănase; Gabriel I. Năstase și Dragoș Ionuț G. Năstase;

– *Evocare: Gregoriu Ștefănescu (1836–1911)*. Au fost susținute trei comunicări: dr. Alexandru Marinescu; dr. Iorgu Petrescu; conf. Dr. Octavian Buda;

– *Evocare: acad. Simion Stoilow (1887–1961)*. Au fost susținute trei comunicări: prof. dr. Eufrosina Otlăcan; prof. dr. Ana Bazac (DLMFS); Gabriel I. Năstase și Dragoș Ionuț G. Năstase;

– *Evocare: acad. (p.m.) Dan Barbilian (1895–1961)*. Au fost susținute patru comunicări: dr. Ion Cuculescu, membru corespondent al Academiei Române; prof. dr. ing. Garabet Kumbetlian (Constanța); drd. Mihaela Călinescu (DLMFS); drd. Iolanda Constantinescu.

b. Sesiunea de comunicări științifice din anul 2012 s-a desfășurat la data de 3 mai în Aula Academiei Române, conform programului tipărit și postat pe site-ul revistei STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS, astfel:

În cuvântul de deschidere, dl. Acad. Gleb Drăgan a susținut eseuul „*Gânduri despre timp*”, apoi a fost prezentat vol. XI/2012 al revistei NOEMA iar dl. dr. Alexandru Marinescu a susținut comunicarea „*Frederick Albert Cook și Emil Racoviță, etnografi în Țara de Foc (1897)*”

În cadrul acestei sesiuni a fost comemorat *acad. Spiru Haret* cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la moartea sa, prezentându-se 13 comunicări (dr. Eufrosina Otlăcan; prof. dr. Ana Bazac (DLMFS), dr. Elvira Botez (Filiala CRIFST – Cluj), dr. Magdalena Stavinschi, conf. dr. Mihail M. Andreescu; prof. dr. Nicolae Postolache; prof. dr. Marian Rizea; dr. Cristina-Maria Dabu; conf. Dr. Filofteia Repez; dr. ing. Victor Vătămanu și dr. Sorin Ghiță; conf. dr. George Grigore; drd. Iolanda Constantinescu; drd. Ilie Tismănaru) și au fost evocate trei mari personalități ale științei românești, astfel:

– *Evocare: Arnold – Lucien Montandon (1852–1922)*. Au fost susținute 3 (trei) comunicări: prof. dr. Gheorghe Mustață; prof. Angela Petrescu și dr. Iorgu Petrescu;

– *Evocare: Acad. Caius Iacob (1912–1992)*. Au fost susținute 3 (trei) comunicări: dr. Ion Cuculescu, membru corespondent al Academiei Române; conf. dr. Gabriel I. Năstase; Olimpia Popescu;

– *Evocare: Acad. Constantin I. Istrati (1850–1918)*. Au fost prezentate 6 (șase) comunicări: prof. dr. Nicolae Marcu; conf. dr. Sidonia Teodorescu (DIT); lect. Dr. Gina Scăețeanu; dr. Constanța Rizescu, prof. dr. Ana Carata, conf. dr. Adriana-Elena Tăerel, drd. Mihai Stănescu, dr. Teofil Gridan și ing. Silviu Gridan.

c. *Sesiunea de comunicări științifice din anul 2013* s-a desfășurat la data de 24 mai în Aula Academiei Române, conform programului tipărit și postat pe site-ul revistei STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS, astfel:

După cuvântul de deschidere, dl. acad. Gleb Drăgan a prezentat studiul intitulat „*O analiză a conceptului de istoria științei*”, iar subsemnatul, conform tradiției instituite deja la nivelul Diviziei, a prezentat vol. XII/2013 al revistei NOEMA.

În cadrul acestei sesiuni au fost evocate 4 (patru) mari personalități științifice ale Academiei Române, astfel:

– *Evocare: Acad. Gheorghe Marinescu (1863–1938)*. Au fost susținute 9 (nouă) comunicări; dr. Alexandru Marinescu; prof. dr. Octavian Buda; prof. dr. ing. Pompiliu Manea (Filiala CRIFST – Cluj); prof. dr. Mihail. M. Andreescu; dr. ing. Cristina-Maria Dabu; prof. dr. Dumitru Curcă; lect. dr. Iulia Zaharia; drd. Uolanda Constantinescu, drd. Nicoleta Constantinescu; mast. Laura-Alexandra Ostafe și dr. Laurențiu-Norocel Ostafe;

– *Evocare: Acad. Gheorghe Țițeica (1873–1939)*. Au fost susținute 6 (șase) comunicări: prof. dr. Eufrosina Otlăcan; conf. dr. Filofteia Repez; conf. dr. Teodora Stănescu-Stanciu; prof. dr. ing. Marian Rizea; conf. dr. AdrianașElena Tăierel; conf. dr. ing. Gabriel Năstase;

– *Evocare: Acad. Gheorghe Spacu (1883–1955)*. Au fost susținute 4 (patru) comunicări: lect. dr. Gina Scăețeanu; prof. dr. Maria Pele; prof. Lavinia Misăilă; dr. Constanța Rizescu; drd. Mihai Stănescu; stud. Corina-Cristina Aramă; conf. dr. Adriana-Elena Tăerel.

– *Evocare: Acad. Marcu Botzan (1913–2011)*. Au fost susținute 3 (trei) comunicări: prof. dr. Ana Bazac (DLMFS); cdor. dr. Marian Moșneagu; conf. dr. George V. Grigore.

– *Evocare: Nicolae Donici (1874–1956), membru de onoare al Academiei Române*. Au fost susținute 2 (două) comunicări: dr. Magdalena Stavinschi; drd. Iolanda Constantinescu.

d. *Sesiunea de comunicări științifice din acest an (2014)* este centrată pe evocarea a două mari personalități, acad. Ștefan Pascu, respectiv, acad. Nicolae Vasilescu-Karpen și vor fi prezentate câte 5 (cinci) comunicări pentru fiecare personalitate.

2. *Sesiunile de comunicări științifice „de toamnă”* s-au organizat și desfășurat în Aula Academiei Române, în cadrul programelor Adunărilor Generale ale CRIFST, programe care au fost postate pe site-ul revistei NOEMA la rubrica „Evenimente”.

Situația statistică a acestor manifestări este prezentată sintetic în tabelul de mai jos. Se remarcă faptul că importanța tematicilor abordate a atras atenția și celorlalți membri din celelalte structuri ale CRIFST, respectiv de la DLMFS și DIT, precum și de la Filialele din teritoriu, în special de la Filiala CRIFST – Cluj-Napoca, prilej de a aduce multumiri pentru interes și colaborare, dnei. prof. dr. Ana Bazac (vicepreședinte al DLMFS), dnei. conf. dr. Simona Teodorescu (DIT), dnei dr. Elvira Botez (vicepreședinte al Filialei CRIFST Cluj-Napoca) și dlui. prof. dr. ing. Pompiliu Manea, secretarul acestei filiale.

DETALII	Personalități omagiate	Sesiunea de primăvară	Sesiunea de toamnă	TOTAL
2011	5	22 (4)	31	53
2012	4	28 (3)	33	61
2013	5	26 (2)	27	53
2014	2	10 (1)	în oct.2014	10
TOTAL	16	86 (10)	91	177

Tot la acest capitol trebuie semnalat și faptul că, din inițiativa și sub coordonarea președintelui DIS/CRIFST, domnul acad. Gleb Drăgan, este în curs de elaborare „Istoria domeniului tehnic în România”, un dicționar enciclopedic la realizarea căruia se intenționează ca în colectivul de autori, majoritatea din cadrul diviziilor și filialelor CRIFST și din cadrul Universității Politehnica București să fie cooptați și reputați specialiști din Republica Moldova. Un prim volum din această lucrare colectivă, intitulat „*Ingineri români*” este în fază finală de tipărire și va apărea, probabil spre sfârșitul acestei luni².

3. *Participarea membrilor Biroului DIS/CRIFST la fondarea Asociației Cultural-Științifice „Dimitrie Ghika-Comănești” și la activitatea științifică a acestei asociații*

Un aspect important al activității științifice al DIS/CRIFST din anul 2011, până în prezent l-a constituit colaborarea cu Asociația Cultural-Științifică „Dimitrie Ghika – Comănești”, înființată ca persoană juridică la data de 15 mai 2012. Această asociație are ca membri fondatori și membri de onoare și membri ai DIS/CRIFST și organizează, anual, o

2 Lucrarea a apărut la sfârșitul lunii iunie 2014 și a fost prezentată în Sala de Consiliu a Academiei Române la data de 7 iulie a.c. (N. Red.)

sesiune de comunicări științifice cu participare națională, iar din acest an cu participare internațională. Lucrările acestor sesiuni, începând cu anul 2012, sunt tipărite în revista COLUMNA a acestei asociații și, totodată, supliment al revistei STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS.

Primul număr al acestei reviste a fost lansat la Comănești, jud. Bacău, la data de 18 august 2012, cu prilejul celei de-a doua sesiuni de comunicări științifice intitulată „Dimitrie Ghika – Comănești – In memoriam”.

Pentru o mai bună colaborare pe tărâm științific cu această asociație, DIS/CRIFST a încheiat un „Acord de parteneriat” cu societatea „EuropeDirectComănești” și cu administrația publică locală din orașul Comănești, jud. Bacău în vederea obținerii de fonduri europene pentru susținerea pe viitor a manifestărilor științifice organizate de asociație și pentru asigurarea ritmicității apariției revistei COLUMNA.

Trei dintre membrii fondatori ai acestei asociații, respectiv, dna. prof. Lavinia Misăilă, președintele asociației și domniile prof. Petru Rotaru și Toma Gh. Cloambeș, președintele și vicepreședintele Filialei Comănești al Societății de Științe Matematice din România sunt și membri foarte activi al DIS/CRIFST.

4. Participarea membrilor Biroului DIS/CRIFST la înființarea Grupului de Cercetări Multidisciplinare de Istoria Științei de la Arad

Având în vedere că la nivelul DIS/CRIFST au activat și activează cu rezultate notabile în mai multe domenii științifice, un număr de 11 membri (2 – titulari, 5 – asociați și 3 – colaboratori) din Arad, la propunerea dlui. acad. Gleb Drăgan, Adunarea generală a CRIFST din 17.10.2013, a hotărât înființarea, la Arad, a unui Grup de Cercetări Multidisciplinare de Istoria Științei, pe model similar unei alte microstructuri care funcționează deja la nivelul DLMFS a CRIFST – Grupului de Cercetări Interdisciplinare.

Astfel, la data de 24 octombrie 2013, în baza unui mandat din partea Biroului Executiv al CRIFST am participat la adunarea de constituire a Grupului de Cercetări Multidisciplinare de Istoria Științei (GCMIS), sub coordonarea Diviziei de Istoria Științei a CRIFST, având ca organ de conducere un birou format din: președinte – prof.univ. dr. Aurel Ardelean, respectiv un secretar – conf. univ. dr. Eugen Gagea, membri ai Diviziei de Istoria Științei.

GCMIS își desfășoară activitatea conform prevederilor ROF/CRIFST, pe baza unui program de perspectivă, aprobat de președintele DIS/CRIFST la începutul anului calendaristic, iar evidența membrilor săi este ținută

conform precizărilor transmise de președintele CRIFST pentru celelalte structuri ale acestuia, de tip Divizie și Filială.

De asemenea, având în vedere că în această perioadă la nivelul tuturor structurilor CRIFST s-au desfășurat sau se desfășoară Adunări de dare de seamă și alegeri a noilor birouri de conducere, la fel și GCMIS, deși a fost recent înființat, a prezentat o dare de seamă privind activitatea desfășurată în primul semestru a acestui an, confirmând în funcție structura de conducere amintită, respectiv, prof. univ. dr. Aurel Ardelean – în calitate de președinte și conf. univ. dr. Eugen Gagea – în calitate de secretar, ceea ce conferă garanția continuării activităților pentru îndeplinirea obiectivelor generale și specifice prevăzute în ROF/CRIFST.

În cadrul acestor obiective, prin activitatea deosebită desfășurată de președintele GCMIS, dl. prof. univ. dr. Aurel Ardelean care este și președinte și rector fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, s-a reușit cooptarea în cadrul acestui grup a unui număr de 4 (patru) membri din străinătate, prof. univ. dr. Gilles Bardy de la Universitatea Aix Marseille AMU, Franța, precum și 3 (trei) români din Serbia – prof. Pavel Gătăianțu redactor șef al Revistei EUROPA din Novi Sad; conf. univ. dr. Laura Spărioușu și lect. univ. dr. Virginia Popovici, ambele de la Facultatea de Filosofie a Universității din Novi Sad.

5. Participarea membrilor DIS/CRIFST la diferite manifestări științifice organizate pe plan local, național și internațional s-a materializat prin următoarele coordonate:

– prin participarea membrilor DIS/CRIFST la manifestările științifice organizate de celelalte Divizii și Filiale CRIFST din teritoriu, astfel: dl. acad. Gleb Drăgan a participat la Sesiunea de comunicări Științifice organizată de Filiala CRIFST Cluj-Napoca, la data de 23 mai 2012; dr. Valentin Marin a participat la Sesiunile de comunicări științifice organizate de DIT la data de 17 mai 2012, de către filiala CRIFST Constanța la 26 mai, respectiv la Sesiunea de comunicări științifice de la Mediaș, organizată de Filiala CRIFST Brașov la data de 16 iunie 2012. De asemenea, dna. prof. dr. Eufrosina Otlăcan și dna dr. ing. Cristina-Maria Dabu participă lunar la acțiunile organizate de Grupul de Cercetări Interdisciplinare al Diviziei de Logică, Metodologie și Filosofia Științei a CRIFST;

– prin participarea membrilor DIS/CRIFST, alături de acad. Gleb Drăgan și acad. Boris Draganov (Kiev, Ucraina), la manifestările prilejuite de „Aniversarea a 40 de ani de la înființarea Laboratorului de Tehnica

Tensiunilor Înalte”, în cadrul acțiunilor întreprinse în acest sens, de către Universitatea Politehnica, București (7 mai 2012);

– prin participarea membrilor DIS/CRIFST la acțiunile organizate de Societatea de Științe Matematice din România, în special prin intermediul dlor. prof. Toma Cloambeș și Petru Rotaru, ambii din Comănești, jud. Bacău, sau la acțiunile organizate de Societatea Română de Istorie a Farmaciei (SRIF), prin intermediul dnei prof. dr. Ana Carată, dr. Constanța Rizescu, conf. dr. Adriana Tăerel, dr. Cristina Rais, drd. Emilia Stancu și drd. Mihai Stănescu, respectiv la acțiunile organizate de Societatea Română de Istoria Medicinii (SRIM), mai ales prin participarea dlor. prof. dr. Nicolae Marcu și conf. dr. Octavian Buda, președintele și vicepreședintele acestei societăți.

– o mențiune specială trebuie adăugată aici în legătură cu GCMIS, recent înființat la Arad și coordonat de DIS/CRIFST, având în vedere că acest grup, sub președinția prof. dr. Aurel Ardelean, președinte și rector fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” a participat în calitate de organizator la două manifestări științifice cu caracter internațional, „*Europa: centru și margine – cooperare culturală transfrontalieră*”, în luna octombrie 2013, respectiv, „*Teoria translațională: o știință a comunicării transfrontaliere lingvistice și culturale*”, în luna mai 2014, ca secțiune distinctă în cadrul „Zilelor Academice Arădene”. Aceste acțiuni s-au bucurat de participarea a numeroși specialiști, îndeosebi profesori români de la Universitatea din Szeghedin (Ungaria), Universitatea din Novi Sad (Serbia) sau străini, foarte buni cunoscători ai științei și culturii române precum prof. dr. Romana Timoc Bardy și prof. dr. Gilles Bardy de la Universitatea Aix Marseille AMU din Franța.

La acest capitol trebuie semnalat și faptul că participarea membrilor DIS/CRIFST la manifestările științifice din străinătate sau din țară la care se percepe taxă de participare se face cu un foarte mare efort financiar din partea acestora, deoarece la nivelul Diviziei sau chiar al CRIFST-ului, nu există posibilitatea achitării taxelor de participare sau decontarea celorlalte cheltuieli aferente. Spre exemplificare cei patru membri ai DIS/CRIFST care vor participa la cel de-al 41-lea Simpozion Internațional ICHOTEC, de la Brașov, în perioada 29 iulie – 2 august a.c. (prof. dr. Eufrosina Otlăcan, dr. Magdalena Stavinschi, dr. ing. Maria-Cristina Dabu și prof. dr. Marian Rizea) și-au plătit singuri taxele de participare.

Întocmirea și actualizarea evidenței membrilor DIS/CRIFST

În anul 2011, în cadrul în cadrul Diviziei de Istoria Științei, și-au desfășurat activitatea un număr de 99 membri (36 titulari, 49 asociați și 15 colaboratori).

Din evidența membrilor DIS/CRIFST, au fost scoși din evidență în acest an, trei membri, astfel: din categoria de membru titular – prof. dr. Postolache Nicolae – decedat în luna mai, iar din categoria de membru asociat doi membri; dr. Morărescu Gabriela-Rodica, decedată în luna februarie, precum și dna drd. Irimia-Hurdugan Oriana care a solicitat retragerea din cadrul DIS/CRIFST din motive personale.

Trei membri asociați din cadrul DIS, care au avut o contribuție deosebită la desfășurarea sesiunilor științifice anterioare, dar și la publicarea unor comunicări în revistele NOESIS, NOEMA și STUDII ȘI COMUNICĂRI, li s-au întocmit referate și dosare pentru a activa în cadrul Diviziei în calitate de membru titular. Este vorba de: prof. dr. Ioan MITREA, președinte al Fundației Cultural-Științifice „Iulian Antonescu” din Bacău și redactor-șef al revistei ZARGIDAVA; dr. Mihail ZAHARIADE, arheolog, de la Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, autorul unei descoperiri arheologice de importanță deosebită privind creștinismul românesc (martirii Epictet și Astion); conf. dr. Octavian BUDA șef al catedrei de Istoria medicinei din cadrul Universității de Medicină „Carol Davila”. – s-au întocmit 8 (opt) dosare pentru categoria de membri asociați:

1. – conf. dr. Mihail. M. ANDREESCU, de la Facultatea Istorie și Relații Internaționale din cadrul Universității „Spiru Haret”, București;
2. – prof. Mircea DRAGOMIR-ANDREI de la Muzeul Național de Istorie Naturală, „Grigore Antipa”, București;
3. – dr. Riad AWWAD, de la Societatea Română de Istoria Medicinei;
4. – dr. Valentin-Stelian BĂDESCU, avocat, membru al Baroului București, lector universitar la Universitatea Româno-Germană din Sibiu;
5. – lect. dr. Viorela-Valentina DIMA, de la Departamentul de Limbi Moderne și Comunicare în Afaceri al Academiei de Studii Economice, București;
6. – prof. Lavinia MISĂILĂ, de la Colegiul Tehnic „Dimitrie-Ghika” din Comănești și Președinte al Asociației Cultural-Științifice „Dimitrie Ghika – Comănești”;
7. – dr. Laurențiu – Norocel OSTAFE, de la Direcția Generală de Informații a Apărării din cadrul Ministerului Apărării Naționale;

8. – conf. dr. Teodora STĂNESCU-STANCIU, de la Facultatea Istorie și Relații Internaționale din cadrul Universității „Spiru Haret”, București.

În anul 2012, în cadrul în cadrul Diviziei de Istoria Științei, și-au desfășurat activitatea un număr de 105 membri (39 titulari, 51 asociați și 15 colaboratori).

O mențiune specială trebuie făcută aici, în sensul că Adunarea Generală a CRIFST din luna octombrie a anului trecut, a aprobat propunerea DIS/CRIFST ca dl. acad. Boris Draganov, de la Academia de Științe din Kiev (Ukraina), să facă parte din categoria membrilor titulari ai CRIFST care activează în străinătate.

Unui membru asociat din cadrul DIS, prof. dr. ing. Marian Rizea, care a avut o contribuție deosebită la desfășurarea sesiunilor științifice anterioare, dar și la publicarea unor comunicări în revistele NOEMA și STUDII ȘI COMUNICĂRI, i s-a întocmit referat și dosar pentru a activa în cadrul Diviziei în calitate de membru titular.

De asemenea, pentru doi membri cu statut de colaboratori, li s-au întocmit referatele și dosarele pentru a activa în cadrul DIS în calitate de membri asociați: lect. dr. Lenuța ALBOAIE de la Facultatea de Informatică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și dr. Denisa-Oana PĂTRAȘCU, jurist la Autoritatea de Supraveghere Financiară. Având în vedere că în acest an (2013), la nivel de CRIFST, nu s-a mai organizat Cursul de inițiere în Istoria și Filisofia Științei și Tehnicii, curs care de-a lungul anilor a constituit o bază de selecție a candidaților pentru categoria de membri asociați sau colaboratori ai DIS/CRIFST, a trebuit să investigăm posibilitățile de selecționare de noi membri de la alte instituții, astfel că, în acest an au fost propuși cinci candidați care îndeplinesc condițiile statutare de a activa în calitate de membri asociați ai DIS/CRIFST, astfel:

1. – prof. dr. Curcă DUMITRU, profesor consultant la Facultatea de Medicină Veterinară din București;

2. – conf. dr. Eugen GAGEA, de la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad;

3. – prof. dr. Maria PELE, de la Facultatea de biotehnologii din cadrul Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară;

4. – conf. dr. Maricel D. POPA, șef al Direcției de Audit Intern din Ministerul Apărării Naționale și conferențiar la Universitatea „Tomis” din Constanța;

5. – ing. Dorina ROGOBETE, cercetător științific principal la Institutul de Mecanica Solidelor al Academiei Române.

După actualizare și după introducerea în evidență a noilor membri primiți, rezultă ca la sfârșitul lunii septembrie 2013, în cadrul DIS/CRIFST activează un număr de 111 membri (41 titulari, 57 asociați și 13 colaboratori).

Dinamica, pe ani, se prezintă astfel:

DETALII	2011	2012	2013	2014	Observație Pentru anul 2014, situația se va definitiva după Adunarea Generală a CRIFST din luna octombrie
membri titulari	36	39	41	41	
membri asociați	49	51	57	57	
colaboratori	15	15	13	13	
TOTAL	99	105	111	111	

După cum se observă din situația statistică prezentată, numărul membrilor titulari a rămas relativ constant, respectiv 40–41, observându-se totodată o creștere a numărului de membri asociați sau cu statut de colaboratori. Biroului Diviziei a analizat această situație și, în funcție de solicitarea membrilor asociați sau colaboratori dar și de activitatea științifică desfășurată de către aceștia, va propune Adunării Generale a CRIFST din luna octombrie a acestui an, sporirea numărului de membri titulari.

De asemenea, trebuie stabilite criteriile de performanță, privind trecerea membrilor cu statut de colaborator în categoria membrilor asociați, precum și a acestora în categoria de membru titular și, în acest sens, noile precizări la nivel de CRIFST care sunt în curs de elaborare sunt binevenite.

Repartiția membrilor DIS/CRIFST, în funcție de sex, se prezintă astfel:

Titulari			Asociați			Colaboratori			TOTAL		
barbati	femei	total	barbati	femei	total	barbati	femei	total	barbati	femei	total
31	9	40	32	25	57	8	5	13	71	39	110
77,5%	22,5%	100%	56,14	43,85	100%	61,53	38,48	100%			
28,18%	8,18	33,36	29,09	22,72	51,81	7,27	4,54	11,81	64,54%	35,45%	100%

Este necesară și o repartiție a membrilor DIS/CRIFST pe domenii științifice și propunem noului birou care va fi ales să aibă în vedere și un asemenea criteriu.

Dezvoltarea relațiilor cu românii din străinătate

În rapoartele de activitate, prezentate anual de membrii DIS/CRIFST rezultă faptul că s-a urmărit ca obiectiv permanent abordarea și intensificarea relațiilor de colaborare cu diferiți cercetători români din străinătate.

Mai mult chiar, reputele personalități pe plan mondial au dorit și doresc să devină membri ai CRIFST; este cazul domnului acad. **Boris Draganov** din Kiev, Ucraina, care a fost primit în anul 2012 ca membru al CRIFST sau propunerea de anul trecut a Diviziei de Istoria Științei, ca domnul prof. dr. **Tejas Alexander**, șeful Clinicii de Anestezioologie, din cadrul Centrului Medical de Cardiologie Lahr/Baden, Germania, să fie primit ca membru titular al CRIFST.

Și la acest capitol trebuie remarcată activitatea deosebită a GCMIS, nu numai prin organizarea activităților științifice cu participare internațională la care sunt invitați specialiști români din țările Uniunii Europene, ci și prin participarea la manifestări similare în străinătate pe principiul reciprocității.

Activitatea publicistică

În această Dare de seamă ne vom referi, doar la activitatea publicistică desfășurată în cadrul revistelor anuale ale CRIFST: NOESIS și NOEMA, respectiv, în cadrul revistelor Diviziei de Istoria Științei: STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS și COLUMNA și, în acest sens ne vom referi, succint la două aspecte: activitatea în cadrul colegiilor de redacție și activitatea editorială propriu-zisă.

În ceea ce privește primul aspect, este de remarcat faptul ca dl. acad. Gleb Drăgan în calitate de director al celor patru publicații a imprimat în cadrul redacțiilor un stil operativ de lucru care s-a materializat prin apariția la timp a publicațiilor menționate.

În anul 2012, Prezidiul Academiei Române a aprobat noul colegiu de redacție al revistei NOESIS, din care fac parte din partea DIS/CRIFST: acad. Gleb Drăgan – director; dr. Alexandru Marinescu – redactor șef-adjunct; dr. Valentin Marin – secretar de redacție; prof. dr. Eufrosina Otlăcan și prof. dr. ing. Dumitru Scheianu – membri.

Volumul XXXVII/2012 a apărut în luna iunie 2013 și a avut în conținut 6 (șase) studii publicate de membrii DIS/CRIFST (acad. Boris Draganov, acad. Gleb Drăgan, lect. dr. Maria-Elena Osiceanu; prof. dr. Octavian Buda; dr. Valentin-Stelian Bădescu, dr. ing. Victor-Viorel Vătămanu).

Volumul XXXVIII/2013 este în lucru la Editura Academiei Române și are în sumar studii semnate de dr. Alexandru Marinescu, dr. Iorgu Petrescu, prof. dr. ing. Marian Rizea, prof. dr. Eufrosina Otlăcan, dr. Valentin-Stelian Bădescu și conf. dr. Filofteia Repez.

În perioada la care se referă darea de seamă, au apărut patru numere din revista NOEMA (vol. X/2011, vol. XI/2012, vol. XII/2013 și, recent, vol. XIII/2014), trei numere din revista STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS (vol. V/2011, vol. VI/2012 și vol. VII/2013) și două numere din revista COLUMNA a Asociației Cultural-Științifice „Dimitrie Ghika-Comănești” și supliment al revistei STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS (vol. I/2012 și vol. II/2013).

Menționez că vol. VIII/2014 al revistei STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS în care vor fi publicate și comunicările acestei sesiuni de comunicări științifice este în pregătire și va apărea până la Adunarea Generală a CRIFST din acest an, iar revista COLUMNA este în fază avansată de pretehnedactare și va apărea în jurul datei de 15 august și intenționăm să-i facem lansarea într-un cadru adecvat, la Comănești, jud. Bacău, cu prilejul celui de-al IV-lea simpozion anual „DIMITRIE GHIKA-COMĂNEȘTI – IN MEMORIAM” care se va desfășura în perioada 16–18 august a.c.

DETALII	2011	2012	2013	2014
NOEMA	Vol. X (654 p)	Vol. XI (558 p)	Vol. XII (498)	Vol. XIII (415 p)
STUDII ȘI COMUNICĂRI	Vol. IV (482 p)	Vol. V (448 p)	Vol. VI (496)	Va apărea în octombrie
COLUMNA	-	Vol. I (167 p)	Vol. II (441 p)	Va apărea în august

Situația, de detaliu, privind colaborarea membrilor DIS/CRIFST la realizarea acestor publicații este redată, sintetic, în tabelul de mai jos, astfel:

DETALII	2011	2012	2013	2014
NOEMA	22 (47)	12 (42)	15 (39)	10 (27)
STUDII ȘI COMUNICĂRI	27 (42)	32 (39)	32 (37)	?
COLUMNA	-	5 (17)	9 (51)	?
TOTAL	49 (89)	49 (98)	56 (127)	10 (27)

*) În paranteză este trecut numărul total de studii publicate.

Atragem atenția membrilor DIS/CRIFST, precum și tuturor celorlalți colaboratori ai acestor publicații că nu este neapărat obligatoriu să fie publicate toate comunicările susținute în cadrul sesiunilor științifice, ci numai acelea care îndeplinesc criteriile specifice fiecărei publicații și numai după recenzarea acestora de către referenții stabiliți de redacțiile respective. Și un alt aspect, de loc de neglijat, autorii trebuie să respecte cu strictețe termenele stabilite de fiecare colectiv redacțional în parte.

Revistele NOEMA, STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS, precum și suplimentul acesteia, revista COLUMNA sunt expediate, în 43 de instituții culturale științifice din circa 30 de țări, din care 16 sunt din Uniunea Europeană.

Revistele NOEMA, STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS, precum și suplimentul acesteia, revista COLUMNA au site-uri proprii a căror administrare se face prin contribuții particulare, iar administrarea site-ului revistei NOESIS se face prin contribuția Institutului de Cercetări pentru Inteligența Artificială. Toate revistele sunt înregistrate în baza națională de date www.scipio.ro.

O mențiune specială în acest sens, o constituie faptul că, prin inițiativa dlui. Andrei Lămureanu, colaborator al DIS/CRIFST care, anterior, a realizat paginile web ale celor trei reviste, a realizat, acum, PORTALUL CRIFST, în care, pentru moment, a introdus site-urile celor trei reviste pentru a putea fi mai ușor accesate pe plan intern și internațional.

Situația, pe număr de țări, a accesărilor din străinătate a Site-urilor celor trei reviste, pe ultimii doi ani, este următoarea:

Revista	NOESIS	NOEMA	ST.COM/DIS	COLUMNA
Nr. țări*)	nu sunt date	40	27	7
Nr. țări**)	nu sunt date	43	34	13

*) cf. *google analytics*, accesat la data de 5 octombrie 2013.

**) cf. *google analytics*, accesat la data de 22 mai 2014.

Referitor la aceste reviste, în ultimii șase ani, după cum am mai prezentat mai sus, au apărut prin sponsorizările anuale făcute de Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, prilej de a aduce mulțumiri domnului prof. univ. dr. Aurel Ardelean, președintele și rectorul fondator al acestei prestigioase instituții, membru al Diviziei de Istoria Științei.

S-a încercat să se obțină sponsorizare din partea AFCN (Administrația Fondului Cultural Național) și de la două bănci; documentațiile respective au rămas deocamdată fără răspuns.

Pentru asigurarea continuității apariției acestor publicații, precum și pentru difuzarea lor în străinătate este necesară obținerea unor donații și realizarea unor abonamente. În acest sens, la inițiativa dlui. acad. Gleb Drăgan, directorul acestora s-a deschis un cont bancar pentru editarea acestor publicații. Pentru cei interesați, detalii se pot obține de la secretarul științific al CRIFST care este și secretar de redacție al revistei NOEMA și redactor-șef al celorlalte două publicații.

Situația abonamentelor pe anii 2013 și 2014 este următoarea:

Revista	NOEMA	ST.COM/DIS	COLUMNNA
Nr. Abonamente 2013	20/12	20/14	17/11
Nr. Abonamente 2014	10/8	13/10	8/7

*) la numitor este prezentat nr. de abonamente efectuat de membrii DIS/CRIFST.

În ceea ce privește donațiile, acestea au fost în număr foarte mic, doar două; în anul 2013, dna. prof. Lavinia Misăilă a donat suma de 300 lei care au fost folosiți pentru tipărirea invitațiilor-program pentru sesiunea științifică din mai 2013, iar în acest an, dl. dr. Ghiță Sandu a donat suma de 1.000 lei care a fost folosită ca avans pentru tipărirea copertei vol. XIII/2014 al revistei NOEMA, prilej de a le aduce mulțumiri pentru generozitate.

În legătură cu relația cu sponsorul și editura mai trebuie semnalat un aspect organizatoric, în aparență banal, dar care implică un mare volum de muncă și care generează foarte multe documente.

Anual, se face selecție de oferte pentru tipărirea publicațiilor menționate mai sus. Spre exemplificare, numai pentru acest an, patru edituri, trei din Cluj-Napoca și una din Comănești și-au manifestat disponibilitatea de a prelua tipărirea acestora, însă doar o singură editură dintre acestea a fost acreditată CNCS și era dispusă să transmită în străinătate, la cel mai mic preț, câte 50 de exemplare din tirajul minim stabilit de 250 de exemplare/publicație.

După încheierea procesului de selecție a ofertelor, s-a întocmit un contract de sponsorizare cu Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, în limita sumei de 6.000 lei pentru fiecare publicație, în această sumă incluzându-se prețul de cost al tipării (cca. 4.500–5.000), expedierea în

străinătate a revistelor (cca.1.000 lei), precum și mentenanța site-urilor acestor reviste, în valoare anuală de 650 lei.

După aprobarea contractului de sponsorizare, conform unei precizări din acesta, pentru fiecare publicație s-a semnat cu editura, de către reprezentantul CRIFST, câte un contract de prestări servicii pentru fiecare publicație în parte, contract care, după semnare s-a înregistrat la Registratura Generală a Academiei Române și trimis sponsorului pentru a vira banii direct în contul editurii.

Ca o concluzie, în perioada la care se referă darea de seamă, Divizia de Istoria Științei, prin biroul de conducere foarformat din: acad. Gleb Drăgan – președinte; prof. dr. Eufrosina Otlăcan – vicepreședinte și dr. Valentin Marin – secretar, precum și prin neobosita activitate științifică a tuturor membrilor sai, a respectat înocmai prevederile ROF/CRIFST, încercând să îndeplinească la un înalt nivel științific, obiectivele generale și specifice prevăzute în acesta.

Manifestările științifice s-au realizat la termenele care au fost planificate; s-a asigurat asistență de specialitate și a contribuit la revigorarea activității cultural-științifice într-o zonă cu un imens potențial în stare latentă – contribuind la înființarea Asociației Cultural-Științifice „Dimitrie Ghika-Comănești”; a promovat diversificarea activităților la nivel de CRIFST, prin înființarea Grupului de Cercetări Multidisciplinare de istoria Științei de la Arad, și ceea ce este și mai important, a contribuit la crearea unei noi publicații de istoria științei și tehnicii și nu numai – revista COLUMNNA care este din ce în ce mai mult apreciată și pe plan internațional.

Ne exprimăm speranța că noul birou care va fi ales va asigura continuarea îndeplinirii obiectivelor CRIFST și în acest sens, propunem aprobarea dării de seamă prezentate, adăugită și completată cu Darea de seama a GCMIS, precum și unele măsuri pentru eficientizarea activității la nivel intern și la nivel de CRIFST, astfel:

Propuneri pentru eficientizarea activității³

1. Asigurarea participării, la un înalt calitativ a membrilor DIS/CRIFST la manifestările științifice internaționale și, îndeosebi la cel de-al 41-lea Simpozion Internațional ICHOTEC de la Brașov.

3 La data apariției revistei, activitățile de la nr. crt. 1-6 au fost îndeplinite (*N. Red.*)

Termen: 29 iulie – 2 august 2014

Răspund: biroul DIS/CRIFST și membrii DIS/CRIFST participanți.

2. Sprijinirea Asociației „Dimitrie Ghika-Comănești” pentru organizarea și desfășurarea celei de a IV-a ediții a Simpozionului „Dimitrie Ghika-Comănești – IN MEMORIAM”, din luna august a.c.

Termen: 15–18 august 2014

Răspund: biroul DIS/CRIFST și prof. Lavinia Misăilă.

3. Mobilizarea tuturor membrilor DIS/CRIFST pentru pregătirea și organizarea Simpozionului Internațional „140 de ani de la nașterea astronomului Nicolae Donici” organizat de către DIS/CRIFST în colaborare cu Academia de Științe din Republica Moldova.

Termen: 8 septembrie 2014

Răspund: biroul DIS/CRIFST și dr. Magdalena Stavinschi.

4. Coordonarea în continuare a activității GCMIS de la Arad.

Termen: permanent

Răspunde: președintele DIS/CRIFST

5. Pregătirea și organizarea Sesiunii de comunicări științifice „de toamnă” a DIS/CRIFST.

Termen: octombrie 2014;

Răspund: vicepreședintele și secretarul DIS/CRIFST;

6. Intensificarea activității de selecție a membrilor DIS/CRIFST pentru promovarea membrilor cu statut de colaborator în categoria membrilor asociați, pentru promovarea membrilor asociați în categoria membrilor titulari și întocmirea documentelor aferente.

Termen: permanent;

Răspunde: secretarul DIS/CRIFST.

7. Asigurarea unei strânse colaborări la nivel de CRIFST, prin mobilizarea membrilor DIS/CRIFST de a participa la activitățile și acțiunile organizate de celelalte divizii și filiale teritoriale ale CRIFST.

Termen: permanent;

Răspunde: Biroul DIS/CRIFST

8. Stabilirea grupurilor de referenți pe specialitate – numiți dintre membrii titulari – care să avizeze lucrările, atât pentru publicare, cât și pentru prezentare în sesiune; la prezentarea rezumatului unei lucrări pentru a fi comunicată în sesiune, autorul să menționeze contribuția sa științifică sau măsura în care lucrarea este originală.

Termen: permanent;

Răspund: vicepreședintele și secretarul DIS/CRIFST

9. Asigurarea unui sprijin operativ și eficient al CRIFST prin implicarea specialiștilor DIS/CRIFST la organizarea și desfășurarea cursurilor de inițiere în istoria și filosofia științei și tehnicii organizat de CRIFST.

Termen: permanent;

Răspunde: Biroul DIS/CRIFST.

10. Generalizarea transmiterii a rapoartelor de activitate de către toți membrii DIS/CRIFST și întocmirea evidenței lucrărilor și activității depuse anual, pe un tabel nominal al tuturor membrilor DIS.

Termen: anual

Răspunde: secretarul DIS/CRIFST.

11. Selectarea unor materiale de calitate și propunerea de a fi publicate în revistele CRIFST, NOESIS și NOEMA.

Termen: permanent;

Răspunde: biroul DIS/CRIFST

12. Continuarea publicării unor materiale de calitate în revistele DIS/CRIFST – STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS și COLUMNA, sporirea numărului de abonamente și asigurarea apariției la termen a acestora.

Termen: permanent;

Răspund: biroul DIS/CRIFST și redactorul-șef al revistelor.